

The Value of Language II, 16 maart 2016

Verwelkoming door Remco Sleiderink (KU Leuven), campusdecaan van de Faculteit Letteren in Brussel

Dames en heren,

Hartelijk welkom op de Campus Brussel van de KU Leuven. Mijn naam is Remco Sleiderink, campusdecaan van de Faculteit Letteren hier in Brussel.

Een kleine twee jaar geleden, in juni 2014, vond op deze campus de eerste conferentie *The Value of Language* plaats. Het is een groot genoegen om opnieuw de conferentie welkom te heten, al is het dan door de terreurdreiging enkele maanden later dan gepland.

We zijn blij deze conferentie te kunnen hosten want we leiden hier op onze campus *taalprofessionals* op, mensen die zich willen inzetten om met taal bij te dragen aan de maatschappij. Opleidingen op onze campus:

- *Toegepaste taalkunde* waarin studenten Nederlands studeren met twee vreemde talen: in ons geval te kiezen uit Duits, Engels, Frans, Italiaans, Spaans en ook Pools (laatste uniek in Vlaanderen)
- Op onze Campus in Antwerpen kunnen studenten trouwens ook Toegepaste taalkunde studeren, daar ook met Arabisch, Russisch en Vlaamse gebarentaal.
- Ook masters, die al heel nauw bij het werkveld aansluiten:
  - Meertalige communicatie
  - Journalistiek
  - maar natuurlijk ook Vertalen
  - en Tolken + postgraduaat conferentietolken
- Bovendien verzorgen we het taalonderwijs binnen Faculteit Economie & Bedrijfswetenschappen
- → de combinatie van Value en Language is ons op het lijf geschreven.

Value & Language / The Value of Language: de waarde van de taal.

Taalprofessionals zoals jullie zullen de maatschappij moeten overtuigen van jullie toegevoegde waarde én er tegelijkertijd over waken dat jullie naar waarde worden vergoed voor jullie inzet. Jullie zullen jezelf goed moeten verkopen. Omdat taal overal aanwezig is, denken sommigen dat het vanzelfsprekend is, en dat het vanzelfsprekend goed zal zijn. Die vanzelfsprekendheid moet af en toe even worden doorbroken.

Sommige van jullie weten dat ik specialist ben van de Nederlandse literatuur van de middeleeuwen. Wel, in de late middeleeuwen slaagden taalprofessionals er al verrassend goed in om hun diensten te verkopen. Een mooi én Brussels voorbeeld is de Brusselse stadsdichter Colijn Caillieu. Hij liet zich in 1474 aanwerven door de stad Brussel voor een vast jaarloon van

12 pietermannen. Dat was geen loon voor een voltijdse job, maar toch al een heel behoorlijke bijverdiensde. “Zelfstandige in bijberoep”, zeg maar.

Colijn Caillieu had verschillende argumenten gegeven om zijn aanstelling te ondersteunen en die argumenten worden in de aanstellingsoorkonde mooi opgesomd.

Ten eerste wees Colijn Caillieu op zijn ervaring, op zijn competenties. Hij benadrukte dat hij zich *dagelijks* bezighield met de kunst van de retorica: het schrijven van allerlei teksten, ernstige en grappige toneelstukken, ballades en refreinen en nog veel meer. Kortom, ze zouden met hem een uiterst *ervaren* dichter aantrekken.

Hij wees ook op het *nut* van zijn talige werk. Die nuttigheid bestond uit twee elementen. Enerzijds kon Colijn, naar eigen zeggen, de mensen (de bevolking van Brussel) veel *plezier* bezorgen. En een tevreden bevolking is voor een stadsbestuur uiteraard belangrijk. Daarnaast kon Colijn de stad ook veel *eer*, veel roem bezorgen in andere steden. Hij koppelt daarvoor, heel handig, zijn eigen roem aan de roem van de stad. Zijn vermaardheid in binnen- en buitenland zou gemakkelijk afstralen op de stad Brussel.

En daarmee zijn we echt aanbeland bij de waarde van de taal. Colijn Caillieu heeft zijn contract duidelijk goed onderhandeld. In de aanstellingsoorkonde wordt nadrukkelijk gestipuleerd dat het belangrijk is dat de stadsdichter op zo’n manier wordt aangesteld “dat hij geen reden zal hebben om te vertrekken uit de stad waar hij geboren en getogen is.” Dat laatste argument was natuurlijk wel handig. Door te benadrukken dat hij een geboren Brusselaar is, wekt Colijn de indruk dat hij loyaal zal zijn aan de stad, maar tegelijk weet hij toch te suggereren dat de stad dan wel dankbaar genoeg moet zijn. Een transfer naar een andere stad is niet wenselijk, maar ook niet onmogelijk.

En voor aarzelende, wat bange stadsbestuurders had Colijn ook nog een laatste argument in petto, namelijk dat van de *good practices*. Hij wees erop dat in steden als Antwerpen, Brugge en Oudenaarde ook al een stadsdichter was aangesteld. Brussel kon toch niet achterblijven. Zo’n gewaagde investering was zo’n stadsdichter nu ook weer niet.

Ik denk dat de taalprofessionals van vandaag nog best een voorbeeld kunnen nemen aan de Brusselaar Colijn Caillieu. In een periode waarin bescheidenheid nog een belangrijke deugd was, durfde hij zijn eigen kwaliteiten als tekstschrijver in de verf te zetten en bij zijn opdrachtgevers aan te dringen op een billijke vergoeding. Hij durft op tafel te kloppen en zelfs te dreigen met vertrek naar de concurrentie.

Het stadsdichterschap bleef vanaf 1474 bijna honderd jaar bestaan. We kennen de namen van de stadsdichters die hem opvolgden en van de meesten kennen we ook heel wat literair werk.

Dat Colijn Caillieu erin slaagde om het ambt van stadsdichter in Brussel geïnstalleerd te krijgen was echter niet alleen zijn eigen verdienste. Colijn had er in bij zijn aanstelling zelf al op gewezen dat er aan het einde van de 15de eeuw ook stadsdichters waren aangesteld in andere steden. Maar belangrijk is vooral dat in de late middeleeuwen het maatschappelijk aanzien van *taalspecialisten*, van tekstschrijvers en dichters, enorm was toegenomen. Door zich overal in de Lage Landen te verenigen in rederijkerskamers hadden dichters een uitstraling gekregen die het individuele oversteeg en daar kon iedere individuele schrijver zijn voordeel mee doen.

Zo is het natuurlijk ook met de taalsector. Zolang elke taalspecialist in zijn eigen hoekje blijft werken en zijn of haar eigen onderhandelingen voert en zijn of haar eigen *public relations* moet verzorgen, is de onderhandelingspositie niet zo sterk. Maar als de uitstraling van de hele sector groeit, als de saamhorigheid toeneemt en de waarde van taal voor de hele maatschappij duidelijk wordt, dan zal ook iedere individuele taalspecialist daar wel bij varen.

Ik hoop dat ook deze tweede conferentie The Value of Language bij kan dragen aan een sterkere positie van de taalsector als geheel. Gelet op de opkomst vandaag zit dat wel goed. Ik wens jullie bijzonder inspirerende lezingen en workshops, en een echte versterking van het netwerk van taalspecialisten. Ik ben blij dat de KU Leuven daaraan een steentje kan bijdragen.

Ik dank u wel.